

NIEUWSBRIEF PROTESTANTSE GEMEENTE ROZENDAAL

*Jochem Poensgen, 1931-2023, glas-in-loodraam
'De weg naar Jeruzalem'*

MAART 2026

Inhoud

Ter overweging	pag. 3
In Memoriam Frank van Merwijk	pag. 3
Kerkdiensten	
- Diensten maart	pag. 4
- Bij de diensten	pag. 4
Poëziewedstrijd	pag. 15
Gedicht Frits Koning	pag. 16
Doordenken aan de voeten van Jonathan Sacks	pag. 16
Vanuit de Diaconie	
- Diaconie: collecten	pag. 16
- Diaconaal project	pag. 17
Vanuit de Kerkenraad	
- Beroepingscommissie	pag. 18
- Afscheid ds. Frans Ort	pag. 18
- Bedankbrief ds. Deodaat van der Boon	pag. 18
Vredeswake	pag. 19
Amnesty International	pag. 19
Kringen	
- Nicodemuskring	pag. 20
- Open Podium poëzie	pag. 20
- Religieuze gedichten	pag. 21
Verhuizing ds. Frans Ort	pag. 21
Thema-avond juridische bescherming ouderen	pag. 21
Stille Week Vesper	pag. 22
Kunst in de Kerk (KIK)	
- Film: Easter	pag. 22
Serre van Rozendaal	
- Lezing	pag. 23
 Inleveren kopij	pag. 23
Agenda	pag. 24
Contactgegevens	pag. 24

TER OVERWEGING

Op zondagavond is op NPO Klassiek het programma 'Panorama Zondag' van Hans Smit. Hij spreekt dan, vaak erg interessant, met een gast aan wie hij de vaste vraag voorlegt, welke vier kunstwerken voor haar of hem belangrijk zijn. Ik vind dat altijd weer zeer verrassend om te horen. Vaak zijn het werken die op de gast een verpletterende indruk hebben gemaakt.

Als wij daar nou eens zouden zitten, wat zou je dan noemen? Die vraag heb ik mezelf een keer voorgelegd. Ik vind dat moeilijk om te beantwoorden. Maar één plek zou ik daarbij wel willen noemen: dat is de kruisweg in het Provençaalse dorpje Ampus. Ik was een jaar of veertien en wij bezochten de kerk (en dus daarna de kruisweg die achter de kerk op een heuvel lag). Het was zeer warm en de krekels sjirpten om het hardst. De staties waren vrij voorspelbaar, om niet te zeggen saai. Maar aan het slot gebeurde het. We maakten een bochtje, begonnen weer af te dalen en kwamen bij een natuurlijk grot-achtige holte in de rots. We wisten als geroutineerde kruiswegvolgers wat komen zou: de graflegging! Maar de rots was leeg, er stond geen enkel beeld. Alleen een bordje met de tekst 'wat zoekt gij de Levende bij de doden?' En daar sloeg bij mij de bliksem in.

We hadden trouw de weg achter Jezus aan bewandeld, stilgestaan bij de verschillende stadia van de Via Dolorosa. En toen was er alleen een leeg graf en die ene vraag. Het was alsof we midden in de zomer zomaar in de graftuin stonden. Toen we 'bijgekomen' waren, keerden we ons om. En daar stond een klein, rood bordje met de tekst 'sortie'. Het pijltje wees ons terug naar het dorp. En in wezen hadden we een Paasprek gehad: want het gaat niet aan om te verwijlen bij het lijden en het sterven alleen. De Opgestane is uiteindelijk dáár te vinden waar de mensen, de levenden, zijn. Net als Maria Magdalena die eerste Paasmorgen werden wij terug gebracht waar we wezen moeten: de Levende is onder de levenden; je moet Hem zoeken, niet in een graf, maar in het dorp, in de kerk, bij de anderen.

Als Hans Smit mij het vragen zou, zou ik juist deze kruisweg willen noemen, onaanzienlijk, maar diep indrukwekkend!

Ds. Frans Ort

*****

IN MEMORIAM FRANK VAN MERWIJK

Op 13 februari 2026 ontviel aan hen die hem liefhadden en aan onze gemeente: Frank van Merwijk, in de leeftijd van 73 jaar. Hij was vele jaren organist in onze gemeente en nam daarmee een eigen, zeer gewaarde plaats in.

Afgelopen donderdag 19 februari vond de afscheidsbijeenkomst plaats, te midden van vele aanwezigen met warme woorden en mooie en troostende muziek.

Frank heeft intens van het leven gehouden. Hoewel zijn ziekte hem meer en meer zware tijden bezorgde, kon hij met een glimlach zijn leven afronden en loslaten omringd door een grote kring van dierbare familie en vrienden. Zo was het een 'goede' dood.

Wij gedenken Frank van Merwijk met eerbied en liefde en weten wij ons verbonden met allen die rouw dragen om zijn heengaan. Wij denken in het bijzonder aan zijn vrouw Mirjam Zegers, zijn kinderen, zijn bonuskinderen en zijn kleinkinderen. Jezus zegt: ik ben de opstanding en het leven, wie in mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven. Amen.

Tekst van ds. Bert Bomer bij de afkondiging van zijn overlijden op zondag 22 februari in de kerk van Rozendaal.

*****

KERKDIENTEN

Alle diensten bereikbaar via www.kerkdienstgemist.nl , verder zoeken op Rozendaal.

1 maart: 10 uur, Reminiscere, 2^e zondag van de 40-dagentijd

voorganger: ds. Ronald Heins

liturgische kleur: paars

8 maart: 10 uur, Oculi, Schrift en Tafel, 3^e zondag van de 40-dagentijd

voorganger: ds. Frans Ort

liturgische kleur paars

15 maart: 10 uur, Laetare, 4^e zondag van de 40-dagentijd

voorganger: ds. Deodaat van der Boon

liturgische kleur: roze

22 maart: 10 uur, Judica, 5^e zondag van de 40-dagentijd

voorganger: ds. Frans Ort

liturgische kleur: paars

29 maart: 10 uur, Palmarum, 6^e zondag van de 40-dagentijd

voorganger: ds. Bert Bomer

liturgische kleur: rood

*****

Bij de diensten

**Transfiguratie - Augustin Kolawole
Olayinka * 1964 - Nigeria**

2^e zondag van de 40-dagentijd, 1 maart 2026
'Reminiscere' ('Gedenk uw barmhartigheid', psalm 25:6)
Liturgische kleur: Paars
Exodus 24-12:18; Matteüs 17:1-9

De afbeelding van vandaag geeft opnieuw een andere kijk op de geschiedenis van de gedaanteverandering van Jezus, de 'transfiguratie'. Vele kunstenaars hebben door alle eeuwen heen de gebeurtenis die drie volgelingen van Jezus buiten zinnen bracht, geschilderd: de verschijning van Jezus te midden van de twee grote profeten Mozes en Elia. Jezus neemt drie vrienden mee, een hoge berg op, drie dagen na ... Na wat? In het eerdere hfst 16 is verteld dat

de colleges van Schriftgeleerden hebben gepoogd om Jezus uit zijn tent te lokken, bang als ze zijn voor diens concurrerende, van zichzelf al naar G'd verwijzende uitleg van de Schriften. Jezus heeft hen weerstaan. Verstaan zij de tekenen van de tijd dan niet?

'Een generatie boos en overspelig verzoekt om een teken: geen teken zal haar worden gegeven dan het teken van Jona (Matteüs 16:4)

Met andere woorden: Jezus brengt de profetische aanzegging van Jona tot noodzakelijke omkeer van Nineve in herinnering! Als de leerlingen zich weer bij Jezus voegen zijn ze vergeten brood te halen. Jezus maakt daarover, zinnebeeldig, een opmerking die hij moet uitleggen. De leerlingen hoeven niet beducht te zijn voor het zuurdesem in het brood maar wel voor dat van de Schriftgeleerden! (Matteüs 16:6) Rondom wordt nu overal over Jezus gesproken.

Wie is hij? Het loopt uit op Jezus' vraag aan de leerlingen: 'maar gij, wie zegt gij dat ik ben?' (Matteüs 16:15) Opvallend het gebruik van het woord 'gij': het tutoyeren van Jezus? De sfeer is nu zo grimmig aan het worden dat zij terugvallen in hun drift om Jezus ten koste van alles te beschermen. Maar hun werkwijze tast de door hem gedragen 'hemelse' identiteit aan. Hemels duidt dan niet op het 'gemak' waarmee de engelen, niet belast door de zwaarte-kracht, Hem zullen dragen waarheen Hij maar wil. 'Hemels' wil hier zeggen: de identiteit die in Tora, Profeten en Geschriften = TeNaCH is gefundeerd. Dat is Jezus' opdracht, zijn roeping. Om die identiteit' gaat het vervolgens in Matteüs 17, bij de gebeurtenis van de transfiguratie:

Transfiguratie op de Maestà-Dom te Siena – Duccio Buononsegna 13e/14e eeuw

het gezág van Jezus' moet worden verklaard! Op het voetstuk van het grote altaarstuk in de Dom van Siena, van Duccio Buononsegna (1218-1318/19) laat de positionering van de figuren geen enkel misverstand bestaan. Het gaat om de centrale figuur Jezus, aan zijn linkerhand de profeet Elia, en aan zijn rechterhand Mozes. Duccio schildert de personages nog op twee horizontale lijnen, de een met Jezus en de profeten boven, de leerlingen op de lijn onder. De drie ontstelde leerlingen Petrus, Johannes en Jacobus hebben aureolen om het hoofd, en zijn dus al wel 'bevorderd' tot bijbelse 'heiligen'. Jezus ziet er niet uit als een doorschijnende, in witte kleren gehulde, figuur. Ontbrak het Buononsegna daarvoor nog aan de juiste schildertechniek?

De Russische kunstschilder Alexander Andreyevich Ivanov (1806-1858) heeft eeuwen later niet alleen een verder ontwikkelde schildertechniek maar ook een andere kijk op de gebeurtenis. Ivanov zet de personages op dezelfde horizontale lijn. Een Russische commentator beweert dat Ivanov dit deed om te benadrukken dat alle personages tegelijk deelnemen aan het zelfde evenement¹. Onderscheid moest er wel blijven, tus-

Transfiguratie Alexander Andreyevich Ivanov (1806-1858)

sen hemel en aarde en tussen de personages: Jezus en de schuin achter hem staande profeten zijn door een doorzichtige wolk omringd. De niet omhulde leerlingen zitten op de grond. Petrus, het 'haantje de voorste', duidelijk vanwege zijn baard ook de oudste van de drie, wijst óns aankijkend, op Jezus. De drie apostelen kijken geen van allen Jezus aan: *Exodus 33:20*: En hij zegt: je zult niet bij machte zijn om mijn gelaat te zien; want nooit ziet de *-rode-* mens mij aan en overleeft het! Johannes en Jacobus zijn hun verwondering nog niet te boven en zoeken steun bij elkaar. De oudste van hen lijkt

knielend te bidden. Maar wie is Mozes en wie Elia? De voorste figuur straalt 'leiderschap' uit, verankerd in de grond. Hij heeft dan ook de berg Sinai beklommen, de Ene ontmoet, en de stenen tafelen mee terug gebracht. De profeet Elia zweeft op blote voeten boven de grond, misschien een verwijzing naar zijn vlucht uit het koninkrijk van Achab, dat eindigde op de berg Horeb waar G'd aan hem verscheen. Elia werd daarna door een strijdswagen de hemel ingere-

den. (2 Koningen 2:11) De eigentijdse afbeelding op de orde van dienst van vandaag wijkt van deze beide visies sterk af. De afbeelding heeft een aantal malen op een missie kunstkalender gestaan, in 2002, 2007

¹ Aldus John M. Grondelski (Ph.D., Fordham) emeritus decaan theologie aan de Seton Hall University, South Orange, New Jersey. [www. nc\(national catholic\)register.com](http://www.nc(national catholic)register.com) – bespreking 'Transfiguratie' - Alexander Andreyevich Ivanov

en 2009, en is van de hand van de Nigeriaanse kunstschilder Augustin Kolawole Olayinka *1964. Er is geen sprake meer van horizontale lijnen boven elkaar of in elkaars verlengde. Geen 'toneelstuk' meer met drie hoofdrolspelers en drie toeschouwers. Niets van dat alles. Jezus komt, te midden van de twee profeten, op óns af! De drie getuigen, Petrus, Johannes en Jacobus, staan op de achtergrond, wel aan de voet van een gesuggereerde heuvel. Zij kijken Jezus en de twee profeten op de rug. Ze kúnnen Jezus niet van aangezicht tot aangezicht zien (Ex. 33:20) maar twee van hen houden desondanks de handen voor de ogen. Ze *zien* goddelijkheid die op weg gaat, de geschiedenis in. Hebben zij al een vermoeden waar dat voor Jezus op uit zal lopen? Zij, de drie op de heuvel, gaan een misschien ongewisse, maar zékere, toekomst tegemoet! Jezus gaat letterlijk voorop, als de herder die een kudde te leiden heeft. Het hele schilderij kent felle kleuren, maar ook die zijn niet zonder betekenis. Natuurlijk hebben de personages een donkere huidskleur. Zo kent de kunstschilder zijn alledaagse wereld. Toch heeft hij in de gezichten een donkere èn een lichte kant geschilderd. M.i. geen verwijzing naar de witte medemens maar meer naar de altijd heersende tweestrijd tussen 'goed' en 'kwaad'. In de kleding van Jezus zit naast het rood, groengeel en wit, ook roze. Alsof de zondagen Laetare en Gaudete (resp. de 3e zondag van de 40-dagentijd en de 3^e adventszondag) mee resoneren: de zwaarte van het zelfonderzoek op de verhouding tussen het goede en kwade blijft hoop houden op de verzoening van G'd met de mens, resp. met Pasen en Epifanie.

Mozes wordt herkend aan zijn staf en de gordel om zijn middel, resp. Ex 4:2 en 12:11 en Elia's harige profetenmantel (2 Koningen 1:8) staat misschien aan de onderkant in brand als teken van het verterende vuur bij de Karmel waarmee het gezag van de Ene ten overstaan van de Baälpriesters werd gevestigd.

Transfiguratie door de toevoeging van het oplichten van Jezus 'gelaat, de toverachtige gloed bij Buononseña of Ivanov, is niet meer nodig? Dat Jezus voorop gaat door de geschiedenis is noodzakelijker dan ooit. Uit deze afbeelding klinkt de Stem, die ieder die daarnaar vurig blijft verlangen, aanspreekt: *'Ga – mét onze Heer, Hij leidt ons - tot de einden der aarde, tot het uiterste, daar zal liefde zijn!'* (lied 810)

Derde zondag van de 40-Dagen, 8 maart 2026

'Oculi'

('Gevestigd zijn mijn ogen op de Ene, voortdurend, want hij leidt mijn voeten uit de valstrik' Ps.25:15)

Liturgische kleur: Paars

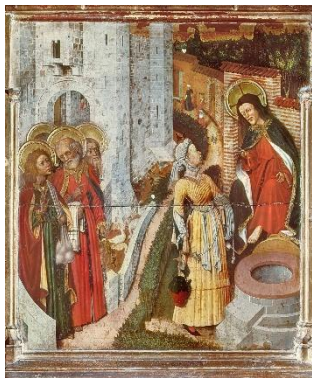
Exodus 17:1-7; Johannes 4:5-26

*Jezus ontmoet de Samaritaanse vrouw bij de bron-
Gerrit van der Hoef*

Vandaag hoeft er eigenlijk geen afbeelding op de orde van dienst.

Een verwijzing naar de muren van ons kerkgebouw zou genoeg zijn. Maar 'onze' ontmoeting van Jezus met de Samaritaanse vrouw vertelt in het 'vergelijkend warenonderzoek' van de afbeeldingen der eeuwen toch een eigen verhaal.

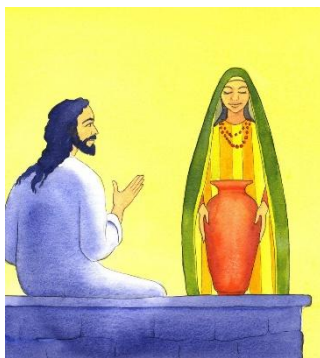
In de late Middeleeuwen ensceneerde de Catalaanse Bernat (Bernardo) Martorell (1390-1452) de ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw te midden van een ommuurde stad of dorp, terwijl vanuit een stadspoort vier apostelen komen, die op pad zijn geweest om brood te kopen. De jonge man links voorop draagt een netje met uien, witte radijzen of knoflookbolletjes? De rechter, oudere, apostel draagt een kruikje met wijn. Jezus heeft, vertelt de evangelist Johannes, na geluiden over Farizeeën gehoord te hebben dat zij jaloers zijn op zijn groter aantal leerlingen, Judea weer verlaten en is op weg gegaan naar Gallilea. Hij trekt door de landstreek Samaria en komt aan in het gehucht Sichar. Misschien wordt daarmee de belangrijke Samaritaanse stad Sichem bedoeld, maar zeker is dat niet. Dat Johannes niet Sichem noemt, maar Sichar, kan van betekenis zijn geweest. In Genesis is sprake van 'de bron van Jacob' bij Sichem. Maar over die bron gaat het vermoedelijk in deze vertelling nog niet. De

Jezus en de Samaritaanse vrouw; Bernat Martorell (1390-1452)
 detail van een Altaarstuk, naast de Transfiguratie ong.1445

ontmoeting tussen Jezus en de vrouw bij de put benadrukt niet alleen het gegeven van het 'levend water'. Er is ook éérs omkeer, verandering, noodzakelijk! Rondom de eigenlijke stad loopt, als een poging tot perspectief, een weg die ook weer ommuurd is. In de verte loopt een moeder met een kind aan de hand, in tegenovergestelde richting een vrouw met een mand met fruit(?) op haar hoofd en nog korter bij Jezus een 'moergrob', een gedrochtje zoals we dat ook uit de schilderijen van de latere collega van Martorell, Jheronimus Bosch, (*1450) kennen. De vrouw lijkt verrast maar is zeker niet onderdanig als ze opkijkt naar een boven haar uit torende Jezus die door de deur in de buitenste muur binnenkomt. Hij draagt een nimbus met een kruis, zijn rechterhand zegent haar, met de linker tilt hij zijn gewaad op en laat zijn blote voet zien. Van vermoedheid? Dat zal zijn vraag om water kracht bijzetten! De vrouw heeft een touw om de rechter arm gewonden waaraan een kruik bungelt. Haar gewaad is helemaal geplooid, een mogelijke verwijzing naar haar 'bekentenis' van 'plooibaarheid'? Er wáren immers vijf mannen en de zesde die haar man niet is? Het aarden walletje om de binnenste poort wijst erop dat hier kwesties van 'goed en kwaad' op het spel staan. Er liggen zwanen als symbool van 'zuiverheid', waarvan er een gesneefd lijkt en verderop in de hoek is een gans ('waakzaamheid') te zien, die bekeken wordt door drie eenden ('verandering'). De deksel is al wel van de put. Met dat water, ook dat lévende', komt het goed?

Veel meer puzzelt de afbeelding uit de bijna 3000 schilderijen met religieuze motieven, in het oeuvre van de Engelse Elisabeth Wang (1942-2016) Op haar 26ste sloot ze zich aan bij de Rooms-Katholieke kerk. Vanaf die tijd spande ze zich als autodidact in om de catechismus met haar schilderkunst toegankelijker te maken. De hier opgenomen afbeelding is een van de vele waarin ze het motief van de ontmoeting van Jezus met de Samaritaanse vrouw heeft uitgebeeld.

Jezus bij de bron met de Samaritaanse vrouw – Elisabeth Wang (1942-

Het gaat haar niet om 'mooi' of 'schoonheid' maar om 'de boodschap' die (te kort) samengevat neerkomt op: 'je moet je als mens voegen in de bedoelingen die G'd met je heeft'. En hoe vertaalt zich dat in de hiernaast staande afbeelding? In de positie van de beleurende 'man' Jezus t.o.v. de 'vrouw' zonder naam, is m.i. sprake van onderschikking van de vrouw aan de man. Of is de scène geschilderd op het moment dat Jezus de vrouw confronteert met die vijf mannen en een zesde die haar man niet is? Verbeeldt de 'schil' (de sluier?) waaronder de vrouw is neergezet, het in haar schulp

kruipen vanwege schuldgevoel? Jezus zit wel op een heel vreemde manier op de rand van de put. Is dat Wangs verbeelding van het 'levende' water door de put weer te geven als een doorzichtige badkuip? Kortom: m.i. kan men nauwelijks verder verwijderd zijn van de betekenisvolle vertelling over het 'levende water' van de Tenach, dan wat hier is uitgebeeld. Op de muren rondom onze preekstoel is de rijzige Samaritaanse vrouw tegelijkertijd met de Barmhartige Samaritaan vanaf 1905 te zien. De afbeeldingen waren modern, afgezet tegen de tanende mode van de impressionistische, vorm vervagende, schilderkunst. De nieuwe kunst (art-nouveau) of Jugendstil bracht elegante vormen terug, kleur en ornamenten. De kunstenaar gebruikte in de lijsten rondom de afbeeldingen de ornamenten, en in het kleurenpalet pastel. Alles om de gedachten niet bij de schoonheid te bepalen maar bij overpeinzingen van de vertelsels en ook het doel dat de afbeeldingen dienden: 'Alles wat adem heeft love de Here!' Op de orde van dienst staat de rijzige vrouw bij de bron in close-up afgebeeld. De kruik op haar hoofd, haar gezicht sereen en tegelijk vastberaden. De hoofdtooi doet de Midden-Oosterse afkomst recht, en maakt het mogelijk de kruik met slechts één hand bij zijn rechteroor in bedwang te houden. Zou de *vorm* van de kruik ook nog met een diepere betekenis bekeken kunnen worden? Als de kruik op het hoofd 'leeg' is dan nodigt de ruime bovenkant uit tot gevuld worden met 'levend water' waarvan later in de vertelling sprake zal zijn. Daarmee kan het héle leven van mensen gesymboliseerd zijn, doel, zin, volheid en duur. Dan moet men de kruik eerst met twee handen vasthouden door middel van de twee oren. Leven groeit, bloeit op en verwelkt – daarmee wordt de spitser toelopende onderkant van de kruik bereikt. Maar van blijvende 'leegte' zal geen sprake zijn: er wordt altijd van bovenaf...gevu! Op de totale schildering lijkt de vrouw in de andere hand een olielampje te houden: het eeuwige, niet te doven licht. Zij heeft haar rechtervoet al op een opstapje gezet om straks iets hoger te staan zodat ze met meer kracht water kan putten. Komt Jezus net aanwandelen? Zijn 'status' wordt verklapt. Hij is geschilderd in het doorschijnende licht van de transfiguratie! Er is geen enkele sprake van onderschikking. Is dat de opvatting van de kunstenaar of/èn van de Bijbel? De gelijkwaardigheid van de beide gedaanten van het schepsel mens, is overduidelijk. Zijn de twee in gesprek? Jezus zegent de vrouw met zijn rechterhand en maakt met zijn linker een gebaar dat voor velerlei uitleg vatbaar is. Alsof hij de zware kruik van haar wil overnemen, haar confronteert met het hebben van 'géén' man, terwijl ze er al vijf achter zich gelaten heeft en de zesde van nu haar 'man' niet is. Zijn vijf mannen en ook die zesde er niet in geslaagd haar binnen de kring van de Tenach te brengen, Jezus, de onbekende, als 'zevende', nodigt haar uit om mee te gaan in wat hij heeft gezegd. 'De vrouw zegt tot hem: ik weet dat (de) Messias komt, hij die Gezalfde heet; wanneer die zal komen zal hij ons dat alles aankondigen! Jezus zegt tot haar: ík ben het,- die tot u spreekt!'. Er bestaat oprechte vroomheid èn er bestaat oprecht geloof. Daartussen kiezen hoeft misschien niet: *'Gevestigd zijn mijn ogen op de Ene, voortdurend, want hij leidt mijn voeten uit de valstrik' Ps.25:15'*.

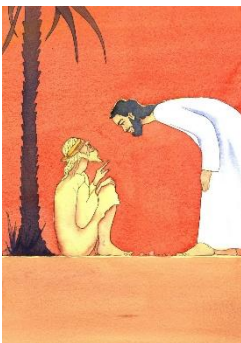

Byzantijnse icoon

Vierde zondag van de 40-Dagen, 15 maart 2026
'Laetare'
('Verheugt u over Jeruzalem en jubelt over haar,
allen die haar liefhebt!' Jesaja 66:10;Ps.25:15)
Liturgische kleur: Oudroze
1 Samuel 16:1-13; Johannes 9:1-13 (14-25) 26-39

Op zondag Laetare lezen we in de lezing uit 1 Samuel 16 hoe er bij de profeet Samuel een lichtje moet opgaan als hij, in opdracht van de Eeuwige, de opvolger van Koning Saul moet gaan zoeken. Dat valt niet mee: Jesse, de Betlehemiet, presenteert hem tevergeefs zijn zeven sterke zonen. Samuel moet Jesse vragen of er toch niet nóg een zoon is. Jesse zal wel even met de ogen geknipperd hebben. Kom zeg, als het gaat om zo'n belangrijk ambt als de nieuwe Koning van Israël, waarom zou je aandacht schenken aan: 'de kleinste is nog overgebleven, zie, die is herder bij het wolvee!?' Maar op gezag van de profeet laat Jesse hem halen. En, verassing:

'hij is rossig, daarbij mooi van ogen en goed om te zien'. Van deze 'kleine' David wordt gezegd dat hij 'rossig' is, en daarmee lijkt op de eerstgeborene uit Isaäk en Rachel: Esau. Die heel anders is dan zijn tweelingbroer Jacob. Esau een man die weet heeft van jacht, een man van het veld,.... Isaak heeft Esau lief, want jachtbraad dat past in zijn mond'. (Gen. 25:27-28) David is kennelijk ook zo'n geliefde zoon: 'rossig', die Jesse het liefst bij huis zal hebben gehouden. In dezelfde zin staat ook dat deze jongste zoon zeker gekwalificeerd is voor het koningschap. Die verwijzing van de 'mooie ogen' kán teruggaan op Genesis 3 waar G'd, zo vertelt Eva aan de slang, op één van de bomen een verbod heeft gelegd om ervan te eten. Maar de slang of sist: 'nee, God onderkent dat op de dag dat ge van hem eet uw ogen zullen opengaan; worden zult ge als goden, onderkennend goed en kwaad!'. Wij weten hoe dát afliep. De mensen peuzelden van de vrucht van de verboden boom en hun ogen gingen open. De bijbelschijvers zullen uit eigen ervaring hebben geput: mensen kampen altijd met de zware afwegingen in het maken van verantwoorde keuzes tussen het goede en het kwade. David moet in dat opzicht ook het goede talent gehad hebben, dat van het juiste inzicht, want hij hééft geen 'mooie ogen', maar: is mooi van ogen! Moet de mensheid net bestaan van ziektes, handicaps

**Jezus en de
blindgeborene
Elisabeth Wang
(1942-2016)**

en de dood niet verwijten aan G'd in plaats te verdragen dat zij zelf zondigheid als eigenschap krijgen aangepraat, veroorzaakt door dat eerste vergrijp van dat eten van de verboden boom? De meest ingewikkelde christelijk theologische 'structuren' zijn gebouwd en/of voorgehouden om de mens zo klein mogelijk te maken, te houden, hem terug plaatsend in zijn aanleg tot zondigheid van waaruit de alleen tot in zijn teennagels verchristelijkte Jezus zou kunnen 'verlossen' en 'behouden'. Een op het eerste gezicht eenvoudige afbeelding, gemaakt door Elisabeth Wang (zie vorige bespreking) kan een bijna niet te ontwarren puzzel veroorzaken. Waar kijken we naar? Naar de genezing van de blindgeborene alléén? Op de afbeelding is weinig te zien. De rudimenten van de palmboom, daaronder zittend een naakte figuur, opgetrokken knieën, met een baard en een stevig vastgeknoopte blinddoek over de ogen en een rijzige Jezus die zich diep naar de man voorover buigt. Welk moment in de vertelling laat deze afbeelding zien? Nergens staat iets omtrent de omstandigheid waarin Jezus de blindgeborene aantreft: *'In het voorbijgaan ziet hij een mens die van geboorte af blind is'*. Op het moment van die eerste zin van de vertelling is er geen sprake van enige 'relatie' tussen de blindgeborene en Jezus. Die begint te ontstaan door de vraag van de leerlingen naar de aanwezigheid van zonde, bij de man zelf of/en bij diens ouders. Op de afbeelding zijn noch leerlingen, noch ouders te bekennen. Waarom buigt Jezus zich over de naakte man heen zodat zijn houding op het vernederende af is? Wie héél goed kijkt ziet dat Jezus glimlacht. Toch lijkt de bezorgdheid om of de nieuwsgierigheid naar de toestand van de man uit die buiging verdwenen. De afbeelding straalt een hoog gehalte 'bovengestelde-onderdanige' uit en als dát de bedoeling is geweest dan is uit het fundament van de verkondiging van Jezus opeens dat refrein van de Tenach verdwenen: de Eeuwige heeft de mens, in twee gedaanten, *naar zijn*

beeld geschapen om vervolgens *voor altijd* daarmee in 'relatie' te willen blijven. Waar is in de afbeelding van Wang de vrijheid gebleven? Als gevolg van het 'vergriep' waarmee van de verboden boom gegeten werd is die als scheppingsgave toch meegekomen? Vrijheid in gebondenheid, dat weer wel, gekoppeld aan de verantwoordelijkheid die mee komt met de grote onderwijzing van de Tora? Laat de afbeelding van Wang de eerste ontmoeting van Jezus met de blindgeborene zien, nét voor het ogenblik waarop zijn leerling hun vraag naar die zonden stellen? Curieus lijkt het antwoord van Jezus wel: *'maar opdat de werken van God in hem openbaar worden!'* M.i. bedoelt Jezus dat de focus op die zonden wel een fors toontje lager kan maar dat wie een medemens in zo'n situatie als de blindgeborene aantreft niet zijn toevlucht moet nemen tot een daad van 'religieuze eerwraak', maar zijn/haar *verantwoordelijkheid* moet nemen en ...op z'n minst 'zorg' moet bieden, en niet doen wat in de tijd van de Evangelist Johannes (en zeker niet alleen in die tijd) nog aan de orde van de dag moet zijn geweest: de gehandicapte mogelijke medische zorg onthouden of deze op z'n ergst uit de samenleving stoten, opdat de directe familie geen *zonde* kan worden toegeschreven. Er kán op de afbeelding van Wang ook sprake zijn van een ander moment in het verhaal weergegeven. Na de genezing is het nog lang niet gedaan met alle 'verblindings'. Wie de Farizeeërs vraagt naar de degene die de genezing verrichte, komen van een 'koude kermis' thuis. Jezus heeft zijn wonder verricht *...op de sabbat!* En dus 'telt' de gebeurtenis als wonder niet! Niemand gelooft de genezen man die zegt: *'als deze mens niet van bij God was had hij geen macht gehad iets te doen!'*

De Schriftgeleerden voelen zich terecht gewezen, halen de oude koe van de zonde weer uit de sloot en zeggen: *'jij leest ons de les?'*

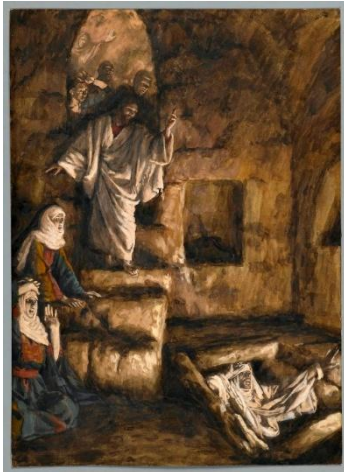
En...daar zit hij dan weer, naakt. Onder de rudimenten van een palmboom. Nieuwe verblindings – de blinddoek - is nu niet uit 'geboorte' maar door de Schriftgeleerden aangedaan. In zijn uitstoting uit de gemeenschap lijken zijn ouders ook een rol te hebben. De ouders lijken het niet op te nemen voor hun zoon. Maar doen, uit angst voor de omstanders, iets bijzonders: *'vraagt u het hemzelf,- hij heeft de leeftijd, hij kan zelf over zichzelf spreken!'* Om het verhaal tóch de goede richting uit te helpen leggen ze in zijn eigen handen de 'roeping' om het verwerven van het verder reikende inzicht door te blijven geven aan anderen. Nu lijkt die overhuivende buiging van Jezus over de naakte man onder de boom zinvoller: 'Zeg, hoe kom jij nu wéér hier?' De ultrakorte uitwisseling van een paar uitspraken tussen Jezus en de man loopt uit op een belijdenis. *'ik geloof, Heer,- en buigt zich voor hem neer'*.

De onderste laag van deze vertelling, de uiteindelijke bedoeling, staat in de staart van de lezing. Jezus keert zich na de belijdenis van de man onder boom tot de omgeving:

'Hij ('De mensenzoon-A.W.) is gekomen voor 'onderscheid-en-oordeel', zodat die niet kunnen kijken, gaan kijken en die kijken blinden worden!'

Tja, en dát horen de Farizeeërs: 'zijn wij ook blinden? Nee-toch!' De laatste 'slag' is voor Jezus: 'Wás u maar blind, dan zoudt ge geen zonde hebben, maar nu ge zegt 'wij kunnen kijken' is uw zonde iets blijvends'.

Is de puzzel van het schijnbaar eenduidige plaatje van Elisabeth Wang hiermee gelegd? Misschien toch meer door de afbeelding op de orde van dienst. Links boven staan de Griekse letters XC-IC: de eerste twee letters van 'Jezus' en de laatste twee van 'Christus'. De kijkende mens heeft zijn stok buiten bedrijf gesteld, wast zich zoals Jezus hem heeft gezegd. Hij kijkt ons van terzijde aan boven de waterbronnen. Die hebben door de anonieme kunstenaar de vorm aangenomen van...een kruis!

*De opwekking van Lazarus –
James Tissot 1936-1902*

**Vijfde zondag van de 40-Dagen, 22 maart 2026
'Judica'**

(' Verschaf mij recht, Heer, Psalm 43:1)

Liturgische kleur: paars

Ezechiël 37:1-14; Johannes 11:1-4 (5-16)17-44

Wát een sombere bedoening vanochtend op onze orde van dienst. En er staat nog wel zowaar iemand op uit de dood! Er rammelen vandaag heel wat dorre beenderen en botten door de lezingen, en het accent valt toch juist op het heugelijke feit dat doden herrijzen? Maar om wélke dood gaat het dan? De 'actuele' dood zoals wij die dagelijks mee maken, van geliefden, vrienden, familie, (on)bekende en beroemde anderen? Of de dood aan het einde der tijden die gepaard gaat met het uiteindelijke 'oordeel'?

De afbeelding van de Franse kunstschilder James Tissot (1836-1902) laat ons een werkelijkheid zien die dicht bij onze tijd staat: het moment waarop een diep betreurde, overleden geliefde, ineens uit zijn graf lijkt op te staan. Wij, de omstanders, we schrikken ons....bijna 'dood'. Als dát het gevolg zou zijn van een herrijzenis zoals bij Ezechiël beschreven, gaat het om niet meer dan een 'ruil', de doden herrijzen, maar daar schrikken wij zó van dat wij zelf in die lege kuilen vallen van verbijstering!! Het is niet voor te stellen dat dat de betekenis van de vertelling uit het profetenboek zou zijn. En evenmin van de vertelling uit Johannes waarin

Jezus zijn vriend Lazarus opwekt.

*De opwekking van Lazarus- Anonim –
Leiden, 16^e eeuw*

Met gemak had er iets anders op de voorkant van de orde van dienst kunnen staan. Want heel veel eerdere afbeeldingen van de opwekking van Lazarus laten wel het wonder zien en ook de opwinding die het bij de omstanders teweeg brengt, maar niet de verbijsterende angst zoals bij Tissot. Zo ook op de 16^e eeuwse afbeelding van een anonieme kunstenaar uit Leyden. Het is het middelste deel van een drieluik. De geknielde opdrachtgevers, een echtpaar, staan afgebeeld op het linker- en rechterpaneel, als het drieluik zich in gesloten staat bevindt. Uitvergroot is er wel enige consternatie waar te nemen. Ook bij Lazarus zelf met alle windsels behalve die om zijn hoofd, nog om hem heen. Hij laat zijn gebonden handen

losmaken door een geknielde omstander. Ter linkerkzijde van Jezus staat de waardige, verantwoordelijke Marta, ter rechterzijde knielt, gezien het gebaar van haar handen de weer twijfelende Maria? De omstanders zijn druk in gesprek. Er lijkt sprake te zijn van onrust, maar niet van angst. Jezus kijkt met een zekere treurnis naar de herrezen Lazarus: weet Hij wat deze opstanding voor Lazarus gaat betekenen? In de tekst is tot twee keer toe sprake van 'woede', bij Jezus. Daar is niets van te zien op deze afbeelding.

De bijbel besteedt niet zoveel aandacht aan dood, aan ná de dood. God wordt altijd voorgesteld als de God van het léven en niet, zoals veel culturen rondom het oude Israël, van de 'dood'. God woont niet in een dodenrijk, maar waar dan wel. In het mee te nemen Tabernakel, in de schrijn in het Heiligste der Heiligen van de Tempel met daarin de samenvatting van de Tora: de Tien Woorden. Maar vooral als de sprekende Stem. Zal Lazarus als herlevende dat

wéér aankunnen? Het loven en prijzen van G'd? Want dát kunnen doden niet. Daarin onderscheiden ze zich definitief van de levenden.²

Als er in de Bijbel dus wél aandacht geschonken wordt aan 'de dood', moet er iets opmerkelijks aan de hand zijn. De twee lezingen van vandaag suggereren dat de herrijzenis van de doden het meest bijzondere wonder is dat ons mensen kan, zal, overkomen. Zo niet nú dan toch in de verre toekomst, bij het einde van de tijd. Of is die gedachte ook zinnebeeldig bedoeld?

De profetenstem van Ezechiël heeft al 26 keer in alle toonaarden gewaarschuwd. Hij spreekt tegen de ballingen in Babylon (6^e eeuw voor onze jaartelling). Wie in de ballingschap zich t/m de navolging van de Babylonische goden heeft 'aangepast,' zal zichzelf als dorre botten voor de ogen van de ENE en de Tora terugvinden. Wie niet vertrouwt op zijn bevrijder van weleer, en zich dús heeft geconformeerd aan een vreemde godsdienst, aan afgoden (!) wordt wel als dood, 'vermoord', beschouwd maar, zo zegt de profetenstem ook, de ENE zál zijn relatie met hen gestand doen. De inzet van de beide lezingen is dus niet 'de dood' en ook niet de 'herrijzenis' maar wel het **gezág** van de Eeuwige, door Hem ook overgedragen als roeping aan Jezus. Beeldtaal, in allerlei vormen, helpt om die rotsvaste boodschap door alle tijden heen te kunnen dragen en doorgeven. Als de vertrouwdheid met de Schriften afneemt, zal er des te meer angst en verbijstering groeien, niet alleen voor de dood zelf, maar ook voor de verrijzenis daaruit, zeker in tijden dat de dood en alles wat daar bij hoort uit het dagelijks leven verbannen lijkt. Onze tijd doet aan de lopende band aan de 'herleving' van 'doden' in fracties van secondes. Daar komt geen Jezus, noch magiër of tovenaars aan te pas. Films, games, literatuur, allemaal cultuuruitingen die moeiteloos afrekenen met het verschijnsel 'dood'. Ze voeden misschien wel 'gegriezel', maar geen hoop!

Op Tissot's afbeelding is het graf waarin Jezus letterlijk moet afdalen ondergronds en donker. Die grot doet denken aan de catacomben in Rome. Jezus keert terug naar Marta en Maria nu hun broer Lazarus overleden is. Er wordt nogal gearzeld. Zal hij wel gaan, nú, later? De omstanders begrijpen niets van hem. Lazarus is zijn vriend! Die gaat hij toch redden van de dood? Dat kán hij toch? Waarom haast hij zich nu niet? Jezus doet niets. Hij vat Lazarus' dood op als 'slaap – tot de dood'. (Lied 596). Het is alsof Jezus die drie dagen gebruikt om tot het besef te komen dat zijn vriend in aardse zin er niet meer is. Maar de twijfel over wie hij en wie zijn Vader, is, zijn, groeit tot ongekende proporties. Daar gaat ook dit verhaal om: het vertrouwen in de Eeuwige komt op het spel te staan. Jezus schuift oorzaak en reden in elkaar: *'Dus dán zegt Jezus hun onomwonden: Lazarus is gestorven,- en ik verheug mij om u,- opdat ge gaat gelóven, omdat ik daar niet ben geweest; echter, laten we naar hem toe gaan!'*

Is Jezus 'blij' dat Lazarus gestorven is? Natuurlijk niet, maar nu het zo is dient zich een grote mogelijkheid aan: om aan te tonen dat zelfs de feitelijke dóód van een bevriend mens, van de ENE géén 'God van de dood' maakt. Kende Johannes de door Lucas verwoorde eerste ontmoeting van Jezus met Marta en Maria? Marta die klaagde over het feit dat Maria zich aan de verplichtingen van de gastvrijheid onttrok door aan de voeten van Jezus te blijven zitten? In de lezing van vandaag ziet Jezus Marta het eerst. Zij zegt onbevangen: *'ja, Heer,- ik ben gaan geloven dat u de Gezalfde bent, de zoon van God die tot de wereld komt!'*. Het allerbelangrijkste van dit zinnetje is...het accentstreepje op 'ík' Daarna ontmoet Jezus Maria. Maar die is omringd door weeklagende omstanders. Ze doet mee met het klagen, ook tegen Jezus: *'als u hier was geweest zou mijn broer niet zijn gestorven!'*

---

² Klaas Spronk. 'Dood en leven na de Dood' 2011-01-01 bron: <https://www.theologie.nl/26-dood-en-leven-na-de-dood>

Jezus raakt verward, wordt woedend! Hij begrijpt eens te meer dat zijn missie nauwelijks verder is gekomen dan dat hij voor een magiër, een 'tovenaar' wordt gehouden, die tamelijk willekeurig zijn 'kunstje' doet. Jezus is opnieuw woedend als hij bij het al gesloten graf van Lazarus aankomt. De steen wordt weg gewenteld zoals dat later na zijn eigen kruisdood zal gebeuren. Hij gaat achter Marta en Maria aan het graf binnen. De laatste waarschuwt hem, het lijkt stinkt al: het is de vierde dag!

Vierde dag, de dood, de verzorging van het lichaam, de vertrokken ziel, de begrafenis: allemaal on- omkeerbaar. Daarmee slijt haar eerdere, bij Lucas verworven, gelovige glans verder af? *'Jezus zegt tot haar: heb ik je niet gezegd 'als je gelooft zul je de glorie van God zien'?* Terwijl de vrouwen in hun doodsbesef afdalen, blijft hij op de eerste trede van de trap staan, bidt en heft met een teleurgesteld gebaar zijn hand. Dan dondert zijn stem door de grot: *'Lazarus, hierheen, naar buiten!'* De vrouwen aan zijn voeten schreeuwen met grote, angstige ogen van verbijstering. Het rechthoekige graf is open en daarin beweegt een verkreukeld en verkrummeld mens: Lazarus die uit totale ontzetting ook met open mond schreeuwt, zijn linkerhand in het wilde weg graaiend boven zijn graf uit. Het is geen opwekken uit de dood ten tijde van hét, laatste, oordeel. Dus is het 'menselijke' sterven van Lazarus op z'n hoogst voor onbepaalde tijd op langere baan geschoven.

Waartoe heeft Jezus zijn vriend Lazarus 'opgewekt'? Om hem weer op zijn voeten te zetten, zijn vroegere leven te laten hernemen? Dat is nauwelijks voor te stellen. Moet een herrezen mens de afgebroken levensdraad weer oppakken? Dat zou betekenen als eerste beleving een terugval te moeten doormaken in de ziekte, handicap of ongeluk die aan de dood vooraf ging. Nóg meer ongemak, pijn? En wat als 'verrijzenis' zou betekenen dat we daarna voor eeuwig zouden moeten dartelen als jonge goden en godinnen? Zouden we er dan wel zo verlangend naar uitzien? Het enige dat Jezus doet t.a.v. de verrezen Lazarus is de opdracht geven aan de omstanders: maak hem los uit de gebondenheid aan de dood. Over al die andere 'gebondenheden' heeft de Schrift het hier niet. Daar mogen wij zelf over 'zuchten'. Sommigen gaan geloven dat Hij is wie Hij zegt te zijn. Schriftgeleerden spannen verder samen om hem te kunnen aanklagen. Wij zingen nog steeds gezang 536 als slotzang:

'Alles gaat Gij volbrengen deze laatste dagen'.

'Intocht in Jeruzalem' – Jan van Scorel (1495-1562) Centraal Museum Utrecht

De geschiedenis van de Intocht in Jeruzalem lijkt een typisch bijbelverhaal waarin opnieuw een tamelijk scherpe tegenstelling wordt duidelijk gemaakt. De populariteit van Jezus mag dan onder zijn volksgenoten nog steeds toenemen: zijn optreden wekt steeds meer weerstand, voornamelijk onder de religieuze leiders van zijn tijd. Wát moet, doet, zegt, die vreemde man toch dat hordes mensen achter hem aanlopen, hem bejubelen: *'hosanna (Ps. 118,25-26)! voor de zoon van David!-gezegend hij die komt in de naam des Heren!- hosanna in den hoge!'* Wat weet 'de meute' méér dan zij zelf? Dat Jezus geen positie

Zesde zondag van de 40-Dagen, 29 maart 2026

'Palmarum'

('Gezegend die komt in de naam van de Ene', Psalm 118:26)

Liturgische kleur: rood

Jesaja(50:4-7) of 52:12-53:21;

Mattheüs 21:1-11

De geschiedenis van de Intocht in Jeruzalem lijkt een typisch bijbelverhaal

waarin opnieuw een tamelijk scherpe tegenstelling wordt duidelijk gemaakt. De popula-

als 'Koning' op het oog heeft, geen pontificale intocht hoog gezeten op een paard zoals de massa het voor zich ziet bij de jaarlijkse 'intocht' van Pilatus om te laten zien wie het voor het zeggen heeft, wordt uitgedrukt door het rijden op de ezel. Maar nog in de verkondiging op Palmzondag 28 maart 2021 wees voorganger Sytze de Vries erop dat de evangelist Marcus een veel betekenende 'eis' aan het te vinden rijndier meegeeft: *'én meteen als ge het (het dorp A.W.) binnentreedt zult ge een veulen vinden, vastgebonden, waarop nog niemand van de mensen ooit gezeten heeft'*. Hoewel deze zin er bij Mattheüs niet staat, is het 'onbereden' zijn van de ezel wel degelijk aanwezig: de ezelin heeft n.l. een veulen en dát betekent dat ze zich nu in 'onbereden' staat bevindt: ze moet herstellen van de bevalling en tegelijk het veulentje zogen. De eis van dat 'onbereden' zijn, zei ds. de Vries, is een teken dat Jezus in deze geschiedenis niet als een nieuwe Koning naar Jeruzalem komt, maar in zijn priesterlijke hoedanigheid binnen de Tempel waar de offerdienst deel van uit maakt. In Marcus veegt Jezus de volgende dag het tempelplein schoon, bij Mattheüs gebeurt dat aansluitend aan de intocht! Het hart van de vertelling is de Tempel, het huis waar de Naam van de ENE onder de mensen woont! De renaissancistische afbeelding van Jan van Scorel, 'Intocht van Jezus in Jeruzalem', luidt de 'Stille Week' in waarin de gebeurtenissen rond Jezus in sneltreinvaart over elkaar heen tuimelen om te eindigen in zijn dood en opstanding in de Paasnacht. Waarna we op eerste Paasdag weer achterom kijken, het hele drama opnieuw overdenken en vieren dat

**Intocht in Jeruzalem-Santi di Tito
(1526-1603) – vroeg barok
Galleria dell'Accademia
Florence Italië**

de door zijn dood ingevallen diepe duisternis door het licht van zijn opstanding weer is uitgewist. Maar de zoektocht naar afbeeldingen maakt wel duidelijk dat de hele geschiedenis van de Intocht t/m Pasen geen gladjes verlopen onderwerp is, ook niet in de schilderkunst.

Hiernaast de afbeelding die Santi di Tito (1526-1603) maakte. Het is later in de tijd gemaakt is dan het schilderij van Scorel en geeft ook de onrust, de opgewondenheid weer van wie er bij is. Santi di Tito heeft het snuitje van het veulen nog tussen linker voorpoot en de opdringende mensenmassa gepropt. Zijn voorstelling, al dichtbij de stadspoorten van Jeruzalem geschilderd, is niet minder luidruchtig dan op het schilderij van Scorel. Toret heeft de scène horizontaler geschilderd dan Scorel. Jezus heeft ten opzichte van de menigte veel meer 'statuur' dan bij Scorel. Omstanders steken reikhalzend handen uit met daarin Palmtakken die overigens alleen in het Evangelie van Johannes worden genoemd. Op de achtergrond worden de palmtakken uit bomen geplukt. Een knielende man die een kledingstuk op de

grond legt wordt duidelijk door de armgebaren van zijn vrouw en zijn zoontje onder Jezus' aandacht gebracht. Scorel is alleen op een heel ander punt in de geschiedenis begonnen. De reisgenoten zijn bij de Olijfberg aangekomen, beneden ligt Jeruzalem. Hij heeft het moment gekozen na de opdracht aan de leerlingen de niet bereden ezel bij Jezus te brengen. Jezus zit allesbehalve koninklijk op de ezel, die zich kennelijk verzet tegen het (weer) bereden te worden! Zijn berijder houdt in zijn rechterhand zelfs een herdersstaf vast, mogelijk om er voor te zorgen dat hij niet van het rijndier afkukelt. Scorel heeft het bij de moederezel gelaten, het veulen is niet te bekennen. Mensen leggen kleding op het bergpad, en het experiment met perspectief komt van de naar het pad toe omhoog klimmende mensen. Op de achtergrond duidelijk een impressie van Jeruzalem.

Waarom staan er weinig moderne kunstwerken op de orde van dienst? Om een aantal redenen. Het aardige is om iets van de verschuivingen in de interpretatie van de teksten door de tijd heen in de afbeeldingen te kunnen laten zien. Daarnaast zijn modernere afbeeldingen bijna altijd aan copyright rechten onderhevig. Met de opkomst van de individuele kunstenaar die met naam en toenaam zijn werken signeert zijn meestal ook de rechten tot gebruik van de afbeeldingen onderhevig aan impliciete toestemming en/of het moeten betalen van een som geld. Als het niet om rechten van de kunstenaar zelf gaat, kunnen die ook gekoppeld zijn aan de websites waarop de werken te zien zijn! Afbeeldingen die 100 of meer jaar oud zijn kunnen op diverse plaatsen worden teruggevonden zodat de rechten buiten beeld blijven.

Maar geïllustreerd wordt er, ook in het kader van bijbelverhalen, zondagsscholen, kinderbijbels, catechesegroepen etc. Daarom tenslotte nog een suikerzoete afbeelding uit een Engelse bron. Jezus lijkt, al zegenend met het Pantocrator gebaar van zijn rechterhand, auditie te doen voor een film waarbij in deze geschiedenis zijn uitspraak *'Laat de kinderen(Marcus), kindertjes(Lucas) of jongetjes(Matteüs) tot mij komen.....'* het leidmotief zou kunnen zijn geweest. Er wordt ook nog met palmtakken gezwiept maar er is in de verste verte geen boom te bekennen. Jezus lijkt door een oudere man (een van de discipelen?) 'bewaakt' te worden, en vooral door vrouwen vereerd: die zijn het meest 'gedienstig'? Veel kinderen op de afbeelding, vooraan dansend, recht aan de zijkant een aan de hand van de moeder die op haar arm, binnen de kwaliteit van de afbeelding een volledig 'mislukt' kleintje draagt. Wordt het met afbeeldingen van deze soort makkelijker of juist lastiger om met de veelduidige betekenissen van de bijbelse teksten aan de slag te gaan?

Na de verkondiging klinkt Lied 283 uit 'In Wind en Vuur', 'De aarde is van God alleen'. Als het slotlied het Lied voor deze zondag: Lied 556 'Alles wat over ons geschreven is' dat een variant is van 536. Na het lezen van het begin van de Passie zingen we uit 'Tegen het donker' Lied 43: 'Zie wij gaan op naar Jeruzalem'. De Stille Week is aangebroken.

Ada Waalboer

*****

Poëziewedstrijd

Elk jaar organiseert de Protestantse gemeente van Doesburg-Angerlo een poëziewedstrijd die in het eerste weekend van februari wordt gehouden. Vele dichters uit de regio sturen gedichten in, vaak rondom een bepaald thema. Ditmaal was het thema *metamorfose*. In eerdere wedstrijden was er dubbel succes voor Jaap van Dijkhuizen: hij won tweemaal op rij de eerste plek met zijn gedichten. Dit jaar deed, naast vele anderen, Frits Koning ook mee. Hij won met zijn gedicht *verdrietgraniet* de derde prijs. Het gedicht is hierna opgenomen. We deden het al eerder, maar ook hier wil ik Frits van harte feliciteren met zijn plek in deze gedichtenwedstrijd. Dichten is vaak eenzaam werk: je schrijft vanuit jezelf en vaak ook alleen. Dan is het des te fijner om te merken dat je woorden en poëzie op respons stuiten. Geniet van dit moment, Frits, het is meer dan verdiend!

ds. Frans Ort

Verdrietgraniet

Elke dag bik ik een stuk
Van mijn verdrietgraniet.
Soms een splinter soms een brokje
En soms wil het niet.
Vlugge vonken vliegen er van af
Kost het mij de beitel.
Maar langzaam ga jij
In mijn verdrietgraniet ontstaan.
Ik schuur en schuur en
Zie mijzelf in jou verschijnen
Alsof we samen verder gaan.

Frits Koning

*****

DOORDENKEN AAN DE VOETEN VAN JONATHAN SACKS

De aard van boosaardige roddel.

Het gaat om dingen die mensen fluisterend zeggen en vaak ontkennen wanneer ze eraan herinnerd worden. Het zaait argwaan en onenigheid. Het verwoest gemeenschappen. Het kan reputaties en carrières vernietigen. Het schaadt relaties en ondermijnt het respect en vertrouwen waarvan families en gemeenschappen afhankelijk zijn. Het is achterbaks en destructief.

We gebruiken in dit verband wel de uitdrukking 'karaktermoord', precies omdat er een vorm van geweld wordt gepleegd, ook al is dat geweld eerder verbaal dan fysiek.

De wijzen doen opmerkelijk veel moeite om de ernst van deze zonde te benadrukken. Het is, zo beweren ze, net zo erg als de drie hoofdzonden samen: afgoderij, bloedvergieten en ongeoorloofde seksuele relaties. Wie met een kwade tong spreekt, zeggen ze, verloochent eigenlijk God. Ze zeggen ook: het is verboden om zich op te houden in de buurt van mensen die spreken met een kwade tong en belangrijker nog, om bij hen te zijn en naar hun woorden te luisteren.

(Bron: Leviticus, boek van het heilige. Blz: 183, 191, 202)

Theo Berendsen

*****

VANUIT DE DIACONIE

Diaconie collecten:

Zondag 1 maart: Jeugdorp De Glind.

Kinderen horen thuis op te groeien. Voor kinderen voor wie dat niet mogelijk is, bieden de Glind een buitengewoon thuis. Zij gaan uit van wat het kind nodig heeft, sluiten aan op zijn of haar behoeften. Er wordt maatwerk geboden, want kinderen vragen om creativiteit.

Zondag 8 maart: KIA Werelddiaconaat Egypte

In kwetsbare wijken van Caïro groeien meisjes vaak op in onveilige omstandigheden. School

stopt te vroeg, ze maken huiselijk geweld mee, worden ingezet voor kinderarbeid of gedwongen te trouwen. Het **You are Beautiful**-project van Kerk in Actie ondersteunt hen met onderwijs, medische zorg en bescherming, terwijl ouders leren over de rechten en mogelijkheden van hun dochters. Zo kunnen meisjes hun zelfvertrouwen versterken en hun toekomst veranderen. Voor de Egyptische Yasmin maakte het project het verschil. Toen haar vader vond dat school genoeg was, wilde zij verder leren. Het team ging met hem in gesprek, en inmiddels zit Yasmin op de middelbare school. "Eerst voelde ik me onzeker en onbegrepen. Maar bij het project geloven ze in mij. Ze gaven me bijles én mijn zelfvertrouwen terug. Laatst zei ik tegen mijn leraar: 'Jullie zijn de reden dat ik nu met vertrouwen naar school ga.'" Het project helpt meisjes niet alleen nu, maar geeft hun ook de kans later een zelfstandige rol in de samenleving te vervullen.

Zondag 15 maart: Actie Vakantietas (Stichting Diana)

Het Diaconaal Netwerk Armoedebestrijding (DIANA) heeft een jaarlijkse actie in de gemeenten Rheden en Rozendaal. Na de succesvolle Aktie Kersttas, waarbij rond de feestdagen tassen met levensmiddelen worden uitgereikt, start nu de actie Vakantietas.

Hierbij worden kleurrijke tassen samengesteld voor basisschoolkinderen uit bijstandsgezinnen waar geen geld is om in de vakantie leuke dingen te gaan doen.

Zondag 22 maart: KIA Werelddiaconaat Burkina Faso

Meer voedsel en inkomen voor boerengezinnen in Burkina Faso

In Burkina Faso leeft 90 procent van de bevolking van de landbouw. Ieder gezin verbouwt groenten op een eigen stukje grond. Door onvoorspelbare regenval en droogte mislukken oogsten in deze Sahelregio regelmatig. Dan is er te weinig te eten. Boerinnen en boeren leren gewassen verbouwen die goed tegen droogte kunnen. Als ze zorgvuldig omgaan met de vruchtbaarheid van de bodem verbetert de oogst en kunnen ze erosie tegengaan. Waar het grondwater niet te diep zit, wordt een put geslagen. Zo is er genoeg water voor de groenten. Boeren en boerinnen leren compost maken van gras en mest van hun geiten, ezels en koeien, die ze verrijken met kalk en fosfaat. Ook leren ze hoe ze ziekten en plagen kunnen bestrijden en krijgen ze informatie over gezonde voeding. Vrouwen vormen spaargroepen waarin ze samen geld sparen en om beurten kunnen investeren, bijvoorbeeld in een eigen bedrijfje. Door extra inkomsten hebben ze een buffer achter de hand als de oogst eens tegenvalt.

Zondag 29 maart: Diaconaat

namens de diaconie, Alfred Eeltink

Nieuw diaconaal project in India

In Gudivada, in de staat Andra Pradesh, is het initiatief genomen om een gemeenschapshuis te bouwen in een slumwijk. Reeds 10 jaar wordt er in deze achterstandswijk gewerkt aan het aanleren van sociaal gedrag, hygiëne en na-schoolse begeleiding. De bedoeling is kinderen van de lagere school door te laten stromen naar het middelbaar onderwijs. Anders gaan ze vaak al werken zonder opleiding. Ook de vrouwen krijgen les in sari's naaien. Daardoor kunnen ze ook geld verdienen. De mannen zijn vaak sandalenmakers. Zij krijgen regelmatig voorlichting over hun werk maar ook over sociaal gedrag. Velen van het zijn dalits en bijna allemaal ongeletterd. Kerk in Actie, Wilde Ganzen en Hans Both zijn nauw betrokken bij dit project en hij zal regelmatig verslag doen. De diaconie heeft besloten € 10.000 uit de reserves hiervoor aan te wenden.

namens de diaconie, Hans Both

*****

VANUIT DE KERKENRAAD

Beroepingscommissie

De kerkenraad heeft vrijdag 13 februari vergaderd. Op de agenda stond het beroepingswerk. Een eerste stap in dit proces is het samenstellen van een beroepingscommissie. Deze zal bestaan uit: Anita Nibbelink (voorzitter), Anke Mopman, Hans Rexwinkel, Anneke van der Togt en Bert Beekhuis (scriba). Begin volgende maand komt deze commissie voor het eerst bijeen.

De kerkenraad is doende een solvabiliteitsverklaring aan te vragen bij het classicale college voor behandeling van beheerszaken. Deze verklaring moet er eerst zijn alvorens het beroepingswerk te mogen starten. Dat heeft te maken met de financiën van onze gemeente op korte en middellange termijn. Maar ook met de vraag voor hoeveel dagdelen wij een nieuwe predikant kunnen beroepen.

Daarna moet er een profielschets worden opgesteld van de predikant en van de gemeente. Deze zal worden voorbereid door de beroepingscommissie en moet daarna worden goedgekeurd door de kerkenraad.

Op basis van de profielschets wordt aan de dienstenorganisatie van de PKN een advieslijst van mogelijke kandidaten gevraagd. Vervolgens vragen wij potentiële kandidaten te solliciteren bij de beroepingscommissie. Dan volgen gesprekken etc. etc.

De kerkenraad streeft ernaar rond de zomer een nieuwe predikant te kunnen beroepen. Dat zal nog een hele klus worden voor de commissie.

In de tussenliggende periode zullen wij u zo goed mogelijk op de hoogte houden van de gevolge en te volgen stappen middels artikelen in het maandbericht.

namens de kerkenraad, Bert Beekhuis, scriba.

afscheid van ds. Frans Ort

In een kerkdienst op zondag 29 juni a.s. om 10.00 uur nemen wij afscheid van onze predikant Frans Ort wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Voor hem betekent dat een afsluiting van zijn fulltime werkzame leven. Meer vrije tijd en een lege agenda.

Wij nodigen u te zijner tijd graag uit dit afscheid bij te wonen.

Na de kerkdienst is er een informeel gedeelte in de Serre.

De kerkenraad heeft een drietal gemeenteleden gevraagd dit afscheid verder vorm te geven.

De afscheidscommissie bestaat uit:

Hans Both (voorzitter), Gezien Buitenhuis en Anneke van der Togt.

Op een later moment hoort u hier meer over in het maandbericht.

namens de kerkenraad, Bert Beekhuis, scriba

*****

Bedankbrief van ds. Deodaat van der Boon, 19 januari j.l.

Eerwaarde leden van de Kerkenraad van Rozendaal, waarde Cantor, Organist en Vrijwilligers

Lieve mensen,

Nank en ik zijn aan het na-genieten van de feestelijkheden van gisteren. We zijn diep geroerd door wat wij mochten beleven: de vele lieve en vriendschappelijke woorden en vele andere blijken van verbondenheid met de Geloofsgemeenschap rondom de oude

Pakhuiskerk. Onze kinderen David en Elsbeth, met hun partners Linda en Martijn, en niet de vergeten de gasten in ons midden, waren onder de indruk van jullie blijken van gastvrijheid. Jullie inspanningen en zorgvuldigheid om zondag 18 januari een memorabele feestdag te laten worden, waren vanaf het begin dat wij er iets van meekregen indrukwekkend. Dank, dank daarvoor. Dank ook voor de fraaie bos bloemen en de boekenbon. Nank en ik hopen nog lang en met grote regelmaat 'gast èn gast-voorganger' van de Rozendaalse Geloofsgemeenschap te mogen zijn: het voelt als een warme jas om ons heengeslagen; een veilig en warm thuiskomen! Wij wensen jullie Gods Zegen op jullie werk in die wonderlijke wijngaard die ons is toevertrouwd.

Met een hartelijke groet van ons beiden,
Nank & Deodaat

*****

VREDESWAKE IN DE OUDE JAN, VELP

In een tijd waarin spanningen wereldwijd voelbaar zijn en veel mensen behoefte hebben aan verbinding, organiseert Geloven in beweging/Raad van kerken Velp/Rozendaal een vredeswake op 17 maart, 19:00 uur in de Oude Jan, Kerkstraat 56 te Velp. Iedereen die wil stilstaan bij vrede, menselijkheid en saamhorigheid is van harte welkom. De vredeswake biedt ruimte voor stilte, bezinning en het uitspreken van de wens voor een vreedzame wereld. Tijdens de bijeenkomst zullen korte teksten, muziek en momenten van stilte elkaar afwisselen. De wake is nadrukkelijk **niet-politiek**, maar bedoeld als een open en veilige plek voor iedereen, ongeacht achtergrond of overtuiging.

Doel van de vredeswake

- Een moment creëren om stil te staan bij vrede
- Verbinding en solidariteit bevorderen binnen de gemeenschap
- Een signaal van hoop en menselijkheid laten horen

Praktische informatie: 17 maart, 19 uur, Oude Jan, Kerkstraat 56, Velp

Toegang: vrij toegankelijk voor iedereen

namens de Raad van Kerken, Tiny Richter,
tiny.richter@outlook.com, Tel: 06 06514518

*****

SCHRIJFACTIE AMNESTY INTERNATIONAL

Jaarlijkse collecte

De lokale werkgroep doet ook in Rheden-Rozendaal weer mee aan de jaarlijkse Amnesty collecte van 8-14 maart. Amnesty is sterk van deze inkomsten afhankelijk omdat ze geen geld van overheden accepteert om onafhankelijk te blijven. Warm aanbevolen dus!

Schrijfactie

Twee schrijfacties deze keer: Vanwege Internationale Vrouwendag op 8 maart stelt Amnesty een Iraanse activiste centraal voor wie u een petitie kunt tekenen:

<https://www.amnesty.nl/forms/pet-iran-moradi>

Zwaar gestraft voor online kritiek

Amnesty voert in maart onder meer actie voor de Pakistaanse advocaten Imaan Mazari (32) en haar man Hadi Ali Chattha.

Op 23 januari pakte de Pakistaanse politie op hardhandige wijze de mensenrechtenadvocaten Imaan Mazari (32) en haar man Hadi Ali Chattha op. Een dag later kwamen ze voor de rechter.

Na een oneerlijk proces kregen ze 10 jaar gevangenisstraf voor berichten op X. In die berichten steunden ze activisten die opkomen voor de rechten van minderheidsgroepen in Pakistan en uitten ze kritiek op het leger. Roep de minister-president van Pakistan op om Mazari en Chattha vrij te laten.

De afgelopen jaren zijn Mazari en Chattha meerdere keren opgepakt en vervolgd. Ze helpen als advocaten journalisten, activisten en mensen die worden beschuldigd van het beledigen van religie. Het is zorgelijk dat de autoriteiten wetten gebruiken om mensen die vreedzaam kritiek geven te straffen.

Voor meer info/steunbetuiging: <https://www.amnesty.nl/forms/email-pakistan-mazari>

*****

KRINGEN

Nicodemus

Op vrijdagmorgen **27 februari** komen we samen met de Nicodemuskring. We spreken ditmaal over de grote wandschildering van onze kerk én over de inrichting van ons kerkgebouw, waarin véél is af te lezen over hoe wij in de afgelopen eeuwen kerk zijn geweest in Rozendaal.

Op vrijdagmorgen **27 maart** komen we opnieuw samen in de Serre van onze kerk. Dan zal Meindert Koolstra op zijn aanstekelijk wijze ons meenemen in de wonderbaarlijke wereld van de wiskunde. Hij verzorgde al eerder twee ochtenden en die waren buitengewoon boeiend. Meindert is een geboren docent en een zeer aanstekelijk verteller. Oók voor degenen die in dit onderwerp geïnteresseerd zijn maar die geen vaste bezoekers van Nicodemus zijn, is deze uitnodiging zeker bedoeld. We komen als altijd samen in de Serre van onze kerk, de koffie en thee staan klaar om 9.45 uur, we beginnen om 10.15 uur. De ochtenden duren tot ongeveer half twaalf. Hopelijk tot ziens!

ds. Frans Ort

Open Podium Poëzie

Op zondagmiddag 8 maart aanstaande is er om 14.30 uur weer een open podium poëzie. We organiseren dat al een aantal jaren en het is iedere keer weer verrassend om te horen wat regionale dichters weer voordragen. Vorige jaar in maart schreven de dichters een gedicht en werden de leden van de werkgroep *Spirituele fotografie* uitgedaagd om daar een foto bij te maken. Dit jaar keren we de zaken om. De fotografen hebben een of twee poëtische foto's uitgekozen. De dichters hebben deze anoniem ontvangen; zij schreven er hun teksten bij. Momenteel worden deze teksten gebundeld en samengebracht. Het zijn zéér verrassende ontmoetingen geworden. Zoals gezegd het Open Podium begint om 14.30 uur, het wordt gehouden in de Serre van onze kerk en naderhand is gelegenheid om na te praten

onder het genoegen van een hapje en een drankje. U bent van harte uitgenodigd om erbij aanwezig te zijn.

ds. Frans Ort

De religieuze gedichten

Op zaterdagavond 14 maart aanstaande zal ik in een bescheiden setting een aantal van mijn gedichten uit de afgelopen jaren met u delen. Zoals bekend schreef ik een aantal; religieuze bundels waarin ik (zeker niet als dominee!) als gelovige reflecteren op mijn relatie met God. Ik lees er een aantal voor en zal ook vertellen over de weg waarmee ik ben gegaan om tot die verwoordingen te komen. Naast werk uit de serie *jij en ik, Soms kun je beter zwijgen-de pelgrimsmonologen* en de laatste *Het ballonspoor* zal ik ook uit mijn meest recente bundel *Thuisreis zonder kaart* lezen. Deze serie gedichten zijn ontstaan tijdens mijn werk, met name in het begeleiden van ziekte, afscheid en rouw. Sommige van deze teksten leidden inmiddels een eigen leven, andere zijn in hun bescheiden aanwezigheid nog altijd de moeite van het lezen waard. De avond begint om 20.00 uur en zal ongeveer tot 21.30 uur duren. Opgave bij ds. Frans Ort: f.ort@upcmail.nl U bent van harte welkom in de Serre van Rozendaal!

ds. Frans Ort

*****

VERHUIZING DS. FRANS ORT

Op 1 augustus aanstaande zal mijn emeritaat ingaan. Omdat wij een pastorie bewonen (ik heb trouwens vrijwel mijn hele leven in pastorieën gewoond!), zullen wij ons huidige huis moeten verlaten. De afgelopen maanden hebben wij ons dan ook op de woningmarkt begeven, een boeiende ervaring kan ik u zeggen. In januari stuitten wij op een huis waar we direct zeer enthousiast over waren. Om een lang verhaal kort te maken: dát huis hebben we uiteindelijk gekocht. Omdat we graag in de buurt van onze zoon willen blijven wonen, hebben we hoofdzakelijk in Dieren gezocht. Ons nieuwe huis staat dan ook in de wijk Dieren Noord-Oost, aan de Vlierhof om precies te zijn. Eind april zal de sleuteloverdracht zijn. Wij hopen dan in het begin van de maand juli te verhuizen. U kunt zich wellicht voorstellen dat het voor ons (we zijn tenslotte starters) een enorm spannende periode is geweest, waarin we nog steeds niet écht goed beseffen dat we momenteel eigenaar zijn geworden van een bijzonder fijn huis...

ds. Frans Ort

*****

Thema -avond zondag 1 maart 2026

“Juridische bescherming voor ouderen “ door Kees Blankman

Er wordt veel gesproken over de vergrijzing en over de negatieve gevolgen hiervan. Hierbij wordt veelal uit het oog verloren dat veel ouderen meer zijn dan hun leeftijd. Ze zijn een bron van levenservaring en kennis en leveren een essentiële bijdrage aan de samenleving.

Toch moet niet uit het oog worden verloren dat soms de ouderdom komt met gebreken. Hierover wil Kees Blankman met ons in gesprek gaan. Zoals voor de situatie dat een oudere niet meer zijn eigen belangen goed kan behartigen bijv. door dementie, kent het recht verschillende mogelijkheden. De rechter kan een beschermingsmaatregel uitspreken waardoor er voor de oudere een vertegenwoordiger wordt benoemd. Ook is mogelijk dat de oudere zelf op een moment dat hij wilsbekwaam is, een vertegenwoordiger benoemt en iemand anders een volmacht geeft om hem te vertegenwoordigen in financiële zaken of zorgaangelegenheden. In dat geval is het levenstestament een geschikte mogelijkheid. Ook zal hij ingaan op het voorkomen van financieel misbruik van ouderen.

Kees Blankman is bijzonder hoogleraar Ouderenrecht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en heeft als rechter-plaatsvervanger vaak bewindvoerders, curatoren en mentoren benoemd en ook besloten tot gedwongen opnames in verpleeghuizen.

De werkgroep Geloof en Maatschappij van de Raad van Kerken Veluwezoom organiseert deze avond. Toegang gratis, vrije gift na afloop.

Datum : zondagavond 1 maart 2026

Plaats : Ontmoetingskerk, Admiraal Helfrichlaan 54 Dieren

Tijd : 20.00 – 22.00 uur

Werkgroep Geloof en Maatschappij is onderdeel van RvK Veluwezoom Geloven in Beweging (RvK Velp/Rozendaal), Truus van Santen

*****

Stille Week Vesper – *Staties in woord, beeld en muziek*

Op woensdag 1 april 2026 vindt in de Oude Jan de derde Vesper van de Stille Week plaats. Deze wordt georganiseerd door Geloven in Beweging (Raad van Kerken Velp-Rozendaal), waarbij leden van de gemeenschappen Arnhem en Doetinchem-Velp van het Apostolisch Genootschap zullen voorgaan.

Geïnspireerd door het werk HIJ EN IK van dominee Frans Ort nemen zij u die avond mee in *Staties in woord, beeld en muziek*. Een ieder is van harte uitgenodigd.

Plaats: Oude Jan in Velp, 1 april 2026, 19.00 – 20.00 uur

*****

KIK (Kunst in de Kerk)

woensdagmiddag 18 maart. Wij vertonen de prachtige film Easter in Art uit 2020.

Het verhaal van Christus dood en wederopstanding heeft de westerse cultuur de afgelopen 2000 jaar gedomineerd. Het is misschien wel de belangrijkste historische gebeurtenis aller

tijden, zoals vermeld in de Evangelieën, maar evenzeer in het werk van de belangrijkste kunstenaars uit de geschiedenis. Van triomfantelijk tot woest, van etherisch tot tactiel, richten enkele van de grootste kunstwerken van de westerse beschaving zich op dit cruciale moment. Deze prachtig vervaardigde film verkent het Paasverhaal zoals het afgebeeld werd in de kunst, vanaf

de vroege christenen tot op de dag van vandaag.

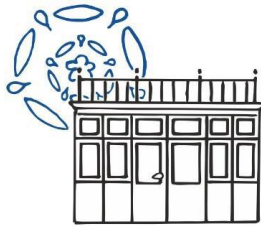
Gefilmd op locatie in Jeruzalem, de Verenigde Staten en Europa, belicht de film de verschillende manieren waarop kunstenaars – waaronder Caravaggio, Raphael, Leonardo, El Greco, Bosch, Rembrandt, Munch, Michelangelo en anderen – het Paasverhaal door de eeuwen heen hebben afgebeeld. Of je nu religieus bent of niet, deze buitengewone film vertelt niet alleen het indrukwekkende verhaal, maar schetst via de allermooiste kunstwerken tevens een beeldende geschiedenis van onze beschaving.

De film begint om 14.30 uur, inloop met koffie/thee vanaf 14.15 uur. Zoals gebruikelijk praten we na onder het genot van een glas. Welkom!

De werkgroep Kunst in de Kerk, Els Westerveld, Annette van Schelven, Bert Vonk, Erik Kool

*****

DE SERRE VAN ROZENDAAL

Woensdag 18 maart Gerda Reijnders beeldend kunstenaar

Gerda Reijnders schrijft verhalen, poëzie en vertoont muziek met haar trekharmonica. Hierbij zijn haar waarnemingen in de natuur en het leven zelf met de licht- en schaduwkanten in onszelf een bron van inspiratie. Kenmerkend voor haar kunst is de onuitputtelijke rijkdom van

de fysiek onzichtbare wereld voorbij ruimte en tijd waar zij contact mee heeft.

Graag gaat zij in dialoog met de aanwezige gasten n.a.v. de geschilderde en getekende beelden vanuit het thema: “De wijze waarop we kunnen kijken, is bepalend voor wat we zien”.

U bent van harte welkom! De koffie staat klaar vanaf 10 uur. De activiteit begint rond 10:30 uur.

Wij zien u graag komen!

U bent op alle woensdagen van harte welkom voor een gezellig samenzijn en een goed gesprek van 10.00-12.30 uur!

het gastenteam van de Serre

*****

INLEVERDATUM NIEUWE KOPIJ

De kopij voor de nieuwsbrief van april mag worden aangeleverd voor **25 maart** naar: Anke Mopman: a.mopman@kpnplanet.nl; Frans Ort: f.ort@upcmail.nl

AGENDA FEBRUARI

vrijdag 27 februari	10-11.30 uur	Nicodemuskring
zondag 1 maart	10 uur, 2^e 40-dagentijd	ds. Ronald Heins
zondag 1 maart	20-22 uur	Thema avond RvK Dieren
woensdag 4 februari	10-12.30 uur	Serre van Rozendaal
zondag 8 maart	10 uur, 3^e 40-dagentijd Schrift en Tafel	ds. Frans Ort
zondag 8 maart	14.30 uur	Open Podium Poëzie
woensdag 11 februari	10–12.30 uur	Serre van Rozendaal
zondag 15 maart	10 uur, 4^e 40-dagentijd	ds. Deodaat van der Boon
dinsdag 17 maart	19.00-19.30 uur	Vredeswake Oude Jan Velp
woensdag 18 maart	10 -12.30 uur	Serre van Rozendaal Gerda Reijnders
woensdag 18 maart	14.30 uur	Film: Easter
zondag 22 maart	10 uur, 5^e 40-dagentijd	ds. Frans Ort
woensdag 25 maart	10-12.30 uur	Serre van Rozendaal
vrijdag 27 maart	10.15-11.30 uur	Nicodemuskring
zondag 29 maart	10 uur, Palmarum	ds. Bert Bomer
woensdag 1 april	10-12.30 uur	Serre van Rozendaal
woensdag 1 april	19-20 uur, vesper	Oude Jan, Velp

CONTACTGEGEVENS:

postadres: Kerklaan 15, 6891 CM ROZENDAAL

website: <https://dekerkvanrozendaal.nl>

email: info@dekerkvanrozendaal.nl

predikant: ds. Frans Ort,

Admiraal Helfrichlaan 56, 6952 GJ DIEREN

telefoon: 0313-414137; **email:** frans.ort@dekerkvanrozendaal.nl

contact pastoraat: Map Berkhof, m.berkhof5@kpnplanet.nl. tel. 0623882619

verhuur: <https://www.glk.nl/rosendael/kasteel-rosendael/ontdek/kerk-van-rozendaal>

bankrekening diaconie: NL16 INGB 0000 933939 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Rozendaal (onder vermelding van het collectedoel)

bankrekening kerkvoogdij: NL81 RABO 0168 708 175 t.n.v. Kerkvoogdij Protestantse Gemeente Rozendaal (onder vermelding van het collectedoel)